

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 16 K, fél évre 8 K, negyedévre 4 K.
Egyes szám ára 40 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társzerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 20 korona.

Nyiltér soronként 1 korona.

→← Magánhirdetések meg egyezés szerint. →←

A fehérhátú bankjegyekről.

A fehérhátú bankjegyek július első napjától kezdve, a nagyszebeni kormányzótanács rendelete szerint kiestek a közforgalomból. Ezeket többé még adófizetesképpen se fogadják el az állampénztárak, a magánforgalomban pedig már a múlt hó eleje óta alig lehetett valami vásárlásra fölhasználni.

Lapunkban megírtuk volt, hogy a magánforgalmat és a kereskedelmet is súlyosan érintő eme pénzkrisis enyhítése céljából az Osztrák-Magyar Bank nagyváradi fiókintézetének főnöke, Hiemesch Frigyes és a Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának igazgatója Bécsbe utaztak. A fehérhátú bankjegyek ügyében eljárt két bankigazgató Aradon, Kőszegen, Szegeden, Szabadkán, Vinkovcén, Zágrábon, Laibachon, Steinbrückön, Grácon keresztül utazott az osztrák fővárosba és pár nap előtt érkezett vissza Nagyváradra.

Utjuk nyolc napig tartott. Az akkoriban uralkodott sztrájk miatt az Orient express, amely Bukarestből indul ki, nem közlekedett, ezért várni kellett rá. Szegedtől kezdve aztán a román Orient expresssen folytatták utjukat Vinkovcégig, ahol a belgrádi expressznek van csatlakozása. A Bécsből való visszautazás öt napig tartott Temesváron és Aradon át.

Bizonysan többen lehetnek, akiket eme utazás eredménye a fehérhátú bankjegyekre vonatkozólag érdekelhet, — ezért közöljük Kereszty Kornél bankigazgatónak erre vonatkozó nyilatkozatát:

— Hiemesch Frigyes bankfőnök ur az Osztrák-Magyar Bank főintézeténél a legsebbe sikerrel elintézte a fehérhátú bankjegyek kérdését. A csereszlet ugyan komplikált, mert különböző országokon (Jugoszlávia stb.) keresztül kell vinni és ezekkel az államokkal előbb meg kell beszélni ezeket a formalitásokat. Erre nézve is érdemileg már meg van a siker, csak különféle alakítások vannak hátra, amelyek után azonnal megkezdődhetik a csereakció. Ez ki fog terjedni az egész megszállott területre. Természetesen csak azokat a bankjegyeket fogadják el, amelyeket az Osztrák-Magyar Bank bocsátott ki. Hamisítványok nálunk nem igen, inkább csak a Duna és Tisza közén vannak forgalomba és ezekért a szovjetkormány felelős.

Kereszty Kornél már el is utazott Nagyszebenbe, ahol jelentést tesz bécsi utjuk eredményéről.

Az Osztrák-Magyar Bank bécsi főintézete leiratban értesítette az összes fiókjait, hogy melyek azok az ismertető jelek, amelyek a budapesti tanácskormány által kibocsátott 200 koronás hamisítványokat

megkülönböztetik a valódi 200 koronás bankjegyekről. A hamisított 200 koronás bankjegyeken a számok 2-vel kezdődnek, míg a valódi 200 koronások számai kivétel nélkül 1-gyel kezdődnek.

Ügyvédek eskütétele.

Az ügyvédek eskütétele tárgyában a szilágysomlyói ügyvédek múlt hó 28-án gyűltek össze a járásbírószék vezetőjének, dr. Meszesán Coriolánnak felhívására a bírósági épületben. Amikor dr. Meszesán előadván az összehívás célját, felolvasta az eskütételre vonatkozóan kibocsátott nagyszebeni kormányzótanácsai és igazságügyminiszteri rendeleteket és a leteendő hűségeskü román nyelvű eredeti hivatalos szövegét s ugyanazt elmondván magyar nyelven is, felhívta a megjelent ügyvédek arra, hogy a román állam iránt való hűségeskü tételük le. A felszólítás után Bölöni Sándor, mint legidősebb ügyvéd, a megjelentek megbízásából azon kérést terjesztette elő, miszerint a kérdésnek igen nagy fontosságára és ama köztudomású állapotra való tekintettel, hogy az ügyvédek ezen kérdés megbeszélésére előleges tanácskozást nem tarthattak s az ügyben egyhangu megállapodásra nem juthattak, — mielőtt az eskütétel kérdésére érdemleges nyilatkozatot tennének, engedtessek meg, hogy a kérdést maguk között előzetesen megbeszélhessék.

Ezen kérésnek dr. Meszesán Coriolán szíves készséggel engedett s a teremből eltávozott. A színtérn eltávozott dr. Muresán Pap Gyula és dr. Vicas Valéron kívül mind együtt maradt ügyvédek rövid eszmecsere után egyhangulag abban állapodtak meg, hogy az eskütétel tárgyában ez alkalommal érdemleges nyilatkozatot nem tesz s az adandó érdemleges nyilatkozattalra folyó hó 30-ig terjedő időhataladékat kérjenek s megbízták dr. Náduváry Jenő ügyvédet ezen kérés indokolt előterjesztésére.

A meghívásra visszatért dr. Meszesán Coriolán az egyhangu megállapodást tudomásul vette s annak illetékes elhatározás alá felterjesztésére készen nyilatkozott. Azon többek által felvetett kérdésre, hogy addig, míg eme felterjesztésre az igazságügyminisztertől válasz érkezik, az esküt nem tett ügyvédek teljesíthetnek-e tovább ügyvédi fuukelőt, avagy azoknak az ügyvédeknek betiltja, — kijelentette, hogy neki erre nézve semmi külön rendelet, vagy utasítás irányadásul ki nem adatott és arra nem érzi magát jogosítottnak, hogy az ügyvédeknek folytatása, avagy megvonása tekintetében bármely irányban is rendelkezést, vagy intézkedést tegyen, — annál kevésbé pedig, mert az eskütétel megtagadása esetére való további intézkedések megtételét a kibocsátott miniszteri rendelet értelmében az igazságügyi miniszter kizárólag magának tartotta fenn.

Az eljárásról fölvett jegyzőkönyvet, mely szerint dr. Muresán Papp Gyula és dr. Vicas Valér a hűségeskü tételét, dr. Mártonffy Bogdán állami közjegyző pedig az eskü letételét megtagadta s a megtagadás indoklását külön nyilatkozatban a jegyzőkönyvhöz csatolta, — ez után az összes megjelent ügyvédek aláírták. Dr. Ajtai K. Pál és dr. Keller Márton betegsé-

gük, dr. V. Szabó Lajos pedig a vármegyéből távolléte miatt meg nem jelenhettek.

Mi lesz a nagyszebeni kormányzótanács, illetve az igazságügyminiszter határozata, azt előre nem tudhatjuk. A „Déva és Vidéke” írja, hogy a cseh-szlovák haderő által megszállott magyar területeken a magyar ügyvédek hűségeskü nem tettek, — de azért szabadon folytathatják ügyvédi gyakorlatukat.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Olvasóinkat ismételtlen kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani, hátralékaikat kiegyenlíteni sziveskedjenek. A mostani papirhiány és drágaság miatt lapunkat csak azoknak küldhetjük, akik tartozásaikat kiegyenlítették.

— Szilágysomlyó város városi tisztviselői karának régi tagjai mindnyájan, Donogány János polgármester és Aszalay Sándor városigazgató kivételével, akik már régebben beadott kérvényeik alapján nyugdíjaztattak, — az új imperium fölszólítására július hó 1-én napján elfoglalták hivatalos állásaikat és folytatólagesan végzik hivatalaikkal járó teendőiket.

— Kinevezések. A nagyszebeni román kormányzótanács Farkas József dr. vármegyei kórházi orvost megyei főorvossá, Andrej Domsa Gyula dr. ügyvédet a zilahi járás, Pop Sándor dr. szilágycsehi ügyvédet a szilágycsehi járás, Hettkó Aurél dr. ügyvédet a zsidói járás, Márkus Sándor dr. ügyvédet a krasznai járás, Orosz László ny. szolgabíró a tasnádi járás prímpratorává, Pop Virgil zsidói lakost a zsidói járás pretorává nevezte ki.

— Kavarodás hat milliónyi tőke körül kinosos Kolozsvárt. A „Patria” című félhivatalos román lap egyik június végi számában olvassuk, hogy Kolozsváron mintegy 6 milliónyi tőke viszontagságairól suttognak bankkörökben és hivatalos hatósági helyeken, mely tőkét állítólag a budapesti magyar kormány küldötte volt az új imperiumtól megtagadott eskü miatt anyagi hátrányt szenvedő erdélyi tisztviselők megsegítésére. A nagyszebeni kormánynak kolozsvári exponensei imperiumukra sérelmes tendenciát látván e tőke rendeltetésében, annak rejtetgetőit, huszonkét magyar előkelő ur személyében letartóztatták. A letartóztatottak nevei közt szerepel az erdélyi ref. püspök, dr. Nagy Károly neve is. Az ügyben nagy eréllyel fölvett nyomozási eljárás ez idők szerint még folyamatban van.

— Halmágyi Albert Zilah r. t. város polgármestere, mint az újból megindult „Szilágyság” írja, ismét elfoglalta hivatalát.

— Ideiglenes titkár. Szilágysomlyó Gazdasági Együletének választmánya Fényes Károlynak távolléte folytán, — aki annak idején oly nagy igyekezettel fogott a földbirtokok kommunizálásához — a titkári állást ideiglenesen dr. Sári Béla vármegyei aljegyzővel töltötte be.

— Berendelt tisztviselők. Sári Béla dr. vármegyei aljegyzőt a központba, Szász Jenő dr. árvászéki jegyzőt pedig a megyei árvászékhöz rendelte be szolgálatára a vármegye subprefectusa.

— Áthelyezett törvényszéki bírák. Horváth József és Kőszeghy Béla zilahi törvényszéki bírákat a nagyszebeni kormányzótanács a kolozsvári törvényszékhez helyezte át.

— Az érettségi vizsgálatok főgimnáziumunkban július hó 2. napján végezték szép eredménnyel. Jelesen érettt 6, jól 2, egyszerűen 4. Közülük egyik „jeles” és egyik „jó”: leány-növendék.

— A Báthory várkertnek lapunk mult számában megemlített rendbehozatala a földmivesiskolai kertész jól sikerült tervrajza alapján e hét elején már munkába is vótetett és jó reménnyel keesegtetően folyamatban van.

— Betegsegélyezés. Vármegyei Prefektus urnak 819—1919. D. sz. alatt kelt rendeletére hivatkozással felhivom mindazon ipari és kereskedelmi vállalatok tulajdonosait, a kiknek szolgálatában ipari és kereskedelmi alkalmazottak vannak, hogy az 1907. XIX. cikk 1. §-a alapján azoknak betegség és baleset elleni biztosításáról gondoskodjanak és a vonatkozó összes törvényeket pontosan és szigorúan betartsák. Figyelmeztetem ennél fogva az érdekelt vállalatok tulajdonosait és munkaadókat, hogy a munkásbiztosító pénztárral szemben fennálló tartozásaikat haladéktalanul egyenlítsék ki és jövőre nézve ne maradjanak hátraleéban, mert ellen esetben velük szemben a törvény teljes szigora fog alkalmaztatni. A vonat és posta rendetlen közlekedése a mulasztóknak mentességül nem szolgálhat. Szilágysomlyó, 1919. június 17. Deleu, polgármester.

— Krasznaszabályozás. Az a rendkívüli megrendítő árvízveszedelem, a mely nem régebben oly kezevesen sújtotta a Kraszna mentén lakó polgártársainkat, sürgető követelődéssel hozta felszínre kedves kis, de sokszor féltékeny rakoncátlanok folyócsánk szabályozásának rég idők óta vajdó kérdését. A további hasonló veszedelmeket preventive meggátoló szabályozás kérdése a legkomolyabban foglalkoztatja az illetékes köröket, a mennyiben intézkedés történt, hogy a perecsen—szilágysomlyói határtól egész a somlyócséhi—szilágysomlyói határig a Kraszna egész árterülete mérnöki szemlefelvételt nyerjen, melynek alapján aztán mielőbb sor kerüljön a folyószabályozásnak az itt említett egész területen való munkába vételére.

— Halálozás. Bethlen Béla szilágysomlyói főszolgabírói járási írodatiszt életének 47-ik, házasságának 18-ik évében, hosszas szenvedés után, június hó 26-án délelőtt 11 órakor elhunyt. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint június hó 28-án délután 4 órakor volt nagy részvét mellett. Halálát gyászolják: öz. Bethlen Béláné öz. Nagy Vilhelmina, gyermekei Éva és András, továbbá a nagyszámu kiterjedt rekonság.

— A szilágysomlyói városháza építésének befejezést előző folytatása irányában a közelmult napokban komoly lépések történtek, a mennyiben Zilahról az államépítészeti hivatal egyik mérnöke városunkban megjelent szakértői szemlét tartani a félig kész épülethez még szükségeltető anyagok felett, hogy e szemle eredményének megfelelően az anyagok rövidesen beszerzettessenek és az építkezés befejezéséhez kellő munkaerő is biztosítottassék.

— A zillahi Wesselényi-kollégiumban tartandó érettségi vizsgálatokhoz az erdélyi ref. egyházközség igazgatótanácsa elnökké Lőrinczy György főgondnokot, helyettes elnökké Kádár Géza ref. lelkészt nevezte ki. A szóbeli vizsgálatok július 7-től 15-ig, a rendes órákon általános kérdéses alakjában a rendes tanórákon fog megtörténni. A VIII. oszt. magántanulók írásbeli vizsgálata július 10, szóbeli vizsgálata július 11-én lesz. A VIII. oszt. rendes tanulók szóbeli vizsgálata július 12-ig befejezendő. Az érettségi írásbeli vizsgálatok ideje július 14., 15. és 16. Magánvizsgálatok ideje július 16-tól 23-ig. Különbözeti vizsgák jul 24-én és 25-én. Az érettségi szóbeli vizsgálat július 28 és 29-én tartatik meg. A vizsgadíjak a vizsgálati nap előtt az igazgatónál befizetendő és pedig reformátusok 160 K., más vallásuak 240 keronát fizetnek.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó ismerőseimnek, kik férjem elhalálozása alkalmából részvétükkel nagy fájdalommat enyhítették, ez uton hálás köszönetet mondok. Öz. Bethlen Béláné.

— A postautalvány forgalom megnyitása. A postautalvány forgalom 1919. július 1-től a

következő hivatalokkal való viszonylatban megnyitott: Abrudbánya, Balázsfalva, Belényes, Beszterce, Brád, Brassó 1, Brassó 2, Dás, Dáva, Diosdósmárton, Érmihályfalva, Erzsébetváros, Fogaras, Gyergyósszentmiklós, Gyulafehérvár, Kolozsvár 1, Kézdivásárhely, Kraszna, Máramarossziget 1, Margitta, Marosujvár, Marosvásárhely 1, Medgyes, Nagybánya, Nagyenyed, Nagykároly, Nagysomkut, Nagyszében 1, Nagyváradi 1, Nagyváradi 2, Naszód, Petrozsény, Segesvár, Sepsiszentgyörgy, Szamosujvár, Szászrégen, Szászsebes, Szászváros, Szatmárnémeti 1, Szatmárnémeti 2, Szentágota, Szilágysomlyó, Tasnád, Torda, Vajdahunyad, Vaskő, Vizakna, Zilah, Zsibó. Egy-egy postautalvánnyal 500 koronáig terjedhető összeget lehet feladni. Befizetésre kizárólag lebélyegzett osztrák-magyar bankjegyek és érvényes lei pénzek fogadhatók el.

A díjazások a következők: az utalványlap ára 10 fillér, portó 100 koronán alul minden 25 korona után 25—25 fillér (tehát pl. 50 koronáért 50 fillér, 100 koronáért 1 korona), 100 koronán felül pedig (egész 500 koronáig) minden 100 koronáért 50 fillér, (tehát pl. 200 koronáért 1 K 50 f, 300 koronáért 2 kor. stb.) Megjegyzendő még, hogy az utalványnak régebben írásbeli közleményekre fenntartott szelvénye exentul ily közleményekre nem használható.

— Zárórámegrovídités. A román katonai parancsnokságnak legújabb rendelete alapján Szilágysomlyó város rendőrkapitányi hivatala közli, hogy folyó hó 2. napjától kezdve, a város utcáin esti 9 órán tul tilos a járkálás. Következésképp 9 órakor minden nyilvános helyiségben záróra lesz. A kit az óráratok 9 órán tul az utcán találják, azt bekísérik és szigorú büntetésben részesítik.

Eladó két ház,

egyik két szoba, konyhával, melléképülettel, jó ivóvízű kuttal, közvetlen a ház felett 500 tőke termő szőlővel.

A másik három nagy szoba, konyha, melléképületekkel és nagy kerttel.

Értekezni lehet Nagy Mihály kalapos mesternél Szilágysomlyón.

Szent László (Püspök)

gyógyfürdő

Nagyvárad mellett.

42 °C természetes forróságú összes hévíz fürdői a gyógyulást kereső közönség részére május 1-től rendelkezésre állanak. — Étkezésről lehetőség szerint gondoskodva van.

5—6

Tisztelettel:

a Fürdőigazgatóság.

ELADÓ a Bosánczy

Adolf-tér 22.

szám alatt

levő telek. (Barom-piacz.) — Érdeklődni lehet Madár Ferencznél Szilágysomlyón, Magura-utca.

A krasznai járásbíróstól.

1387/2—1918. szám.

Idéző hirdetmény.

A krasznai járásbíróság közhírré teszi, hogy Dregán Jánosné szül. Topai Anna felperesnek Kiss Péter ismeretlen örökösei alperesek ellen 5000 korona tőke s jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1919. évi július hó 28. napján délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében (Alsözeg-utca 198. házszám I. emelet 10. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig az alperesek részére, akik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul dr. Reinfeld Baruch ügyvédet (lakik Kraszna) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Kraszna, 1919. évi június hó 28.

Gyöngyösy Lajos s. k., tbíró.

A kiadmány hitelül:

Kiss,
írodatiszt.

Könyvnyomdánkban egy-két középosztályt végzett fiu tanulónak azonnal felvétetik.